

Valtiovarainministeriö

Viite: VM033:00/2014

Arvopaperien moniportainen hallinta (hallintarekisteröinti)

Listayhtiöiden neuvottelukunta (LYNK) lausuu luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta sekä eräksi siihen liittyvistä laeista seuraavan.

1 Yleistä

LYNK kannattaa em. lakiluonnoksessa esitetyjä ehdotuksia ja pitää niitä perusteltuina. LYNK pitää esitystä hyvin valmisteltuna. On tärkeää, että esityksessä esitetyt muutokset saatetaan voimaan tavoitellussa aikataulussa.

2 Yksityiskohtaisemmat kommentit

2.1 Tasavertaisten kilpailuolosuhteinen luominen

Arvopaperien liikkeeseenlasku ja säilytystoiminta on avattava EU:n laajuiselle kilpailulle. LYNK katsoo, että VM:n esitys integroi Suomen arvopaperimarkkinat kiinteäksi osaksi EU:n yhteismarkkinoita, joille nykyisin Suomessa voimassa oleva suomalaisia markkinaosapuolia syrjivä hallintarekisteröintikielto ei tosiasiallisesti sovellu.¹ LYNK pitää tärkeänä, että Suomi on osa EU:n arvopaperimarkkinoita, joilla vallitsee tasavertaiset kilpailuolosuhteet. Tämä edellyttää sisämarkkinoille yhteensopimattomien kansallisten järjestelmien purkamista.²

2.2 Pääoman hankkimisen helpottaminen

LYNK katsoo, että listayhtiöille esityksestä koituvat hyödyt liittyvät yhtiöiden pääomanhankinnan kustannusten alenemiseen lisääntyneen kilpailupaineen painaessa arvopaperien säilytystoiminnan kustannustasoa alaspäin.

¹ Kansallisen hallintarekisteröintikiellon tausta on peräisin 1990-luvulta, jolloin arvopaperikauppa ja arvopaperien säilyttäminen oli huomattavan kansallista.

² Tällä hetkellä Suomessa toimii rahoitusvälineiden markkinat direktiivin (MiFID) mukaisen europassin turvin ulkomaisia palveluntarjoajia, jotka tarjoavat rajan yli suomalaisille sijoittajille mahdollisuuden omistaa suomalaisia osakkeita ulkomaisten hallintarekisteritilien kautta.

2.3 Omistajatietojen saatavuus ja listayhtiöiden kustannukset

Siitä huolimatta, että Suomessa vallinnut suurimpaan osaan Eurooppaa verrattuna poikkeuksellisen rajoittamaton yleisöjulkisuus, LYNK kannattaa ehdotettua julkisuusmallia, joka takaisi sekä viranomais- että yleisöjulkisuuden säilymisen nykytasolla ja mahdollistaisi omistustiedot myös listayhtiön itsensä saataville. Uudesta järjestelmästä ei saisi kuitenkaan aiheutua listayhtiöille lisäkustannuksia.

2.4 Listayhtiöiden sopimuksentekovelvollisuus ja vastuukysymykset

Esityksen mukaan EU:n arvopaperikeskusasetuksen nojalla liikkeeseenlaskijalla on oikeus valita arvopaperikeskus, jossa sen arvopaperit lasketaan liikkeeseen. Ehdotuksessa kuitenkin todetaan, että yhtiön olisi tehtävä ulkomaisen arvopaperikeskuksen kanssa sopimus, jonka nojalla arvopaperikeskuksen, sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yhteisön tai arvopaperikeskuksen osapuolten on toimitettava viipymättä yhtiölle tiedot suomalaisista omistajista. Jos suomalainen liikkeeseenlaskija ei tekisi em. sopimusta, Finanssivalvonta voisi määrätä yhtiölle seuraamusmaksun. Liikkeeseenlaskija voisi kuitenkin pääsääntöisesti osoittaa varmistaneensa viranomaisen lakisääteisten tehtävien hoitamista varten tarvittavien tietojen saannin asianmukaisesti tehdyllä (ja kirjallisesti laaditulla) sopimuksella.

LYNK pitää tärkeänä, että liikkeeseenlaskijan sopimuksentekovelvoitteisiin liittyvät vastuukysymykset ovat ratkaistu mahdollisimman ennakoitavilla ja tehokkailla säännöillä, ml. vastuukysymykset markkinaosapuolten mahdollisissa insolvenssitilanteissa.

Helsingissä 2.11.2015

Listayhtiöiden neuvottelukunnan puolesta

Sirpa Poitsalo

varapuheenjohtaja

Santeri Suominen

sihteeri